

Verksamhetsberättelse för år 2019

Naturskyddsföreningen Motala är en lokal förening (krets) med en egen styrelse. Till kretsen hör totalt 577 aktiva medlemmar. Alla medlemmar förutom familjemedlemmar uppgick vid årets slut till 353 medlemmar.

Naturskyddsföreningen i Motala har genom verksamhetsplan för år 2019 bedrivit en verksamhet som har

- verkat för att väcka och underhålla människors känsla för naturen och dess värden genom att ha bjudit in medlemmar och icke-medlemmar till Soldatängen under samtliga årstider samt bjudit in till föreläsningar med natur- och samhällstema och ordnat med utflykter till stadsnära naturreservat och skogsområden runt om i kommunen,
- verkat för att människans samhällen och dess verksamhet ska anpassas efter naturens förutsättningar genom att ha deltagit och yttrat oss i tidigt skede vid kommunala planprojekt samt fört en öppen diskussion och informerat om pågående kommunala planer och projekt genom sociala medier och debattartiklar på våra hemsidor och i dagspress,
- väckt opinion och påverkat beslut rörande naturskydd och miljövård samt verkat för att skydda och vårda värdefull natur genom att under en längre period arrenderat Soldatängen som vårdats genom kontinuerlig skötsel, genom att föra en öppen dialog med kommunala tjänstemän och genom att vara samrådspart för planer och program i kommunen.

Naturskyddsföreningen i Motala har genom praktiskt arbete på *Soldatängen* samt genom att informera om och delta på *Biologiska Mångfaldens Dag*, arbetat för att den biologiska mångfalden ska synliggöras och bevaras.

Naturskyddsföreningen i Motala har genom bl.a. samarbete med Studieförbundet och Motala bibliotek anordnat Café Planet och delning av tips i sociala medier, uppmuntrat människor till hållbart levande med utgångspunkt i de globala målen.

Naturskyddsföreningen i Motala har genom samarbete med Studieförbundet och Friluftsförbundet deltagit i integrationsprojektet *Alle man ut* som syftar till att bjuda in nysvenskar till naturen för att lära sig mer om allemansrätten. Projektet avslutades våren 2019.

Administrativa uppgifter

Organisation	Naturskyddsföreningen Motala
Organisationsnummer	824001-0606
Firmatecknare	Rolf Ström och Line Holgerson
Styrelsen för period mars 2018-mars 2019	
Ordförande mars 2018-mars 2019	Line Holgerson
Vice ordförande	Rolf Wedding
Sekreterare	-
Kassör	Rolf Ström
Ordinarie styrelseledamöter	Inger Rosenberg, Eva-Britt Kemmer och Karin Frisell
Suppleant	Jonas Nordén och Jonas Lundbladh
Övriga funktionärer	
Revisorer	Per-Gunnar Igelström, Maud Johnsson
Revisorsuppleant	Peter Jern
Valberedning	Vakant, Tomas Lundqvist och Gerhard Wittmann kan konsulteras
Hemsidesansvarig och ansvarig utgivare	Rolf Ström
Facebookadministratörer	Rolf Ström och Jonas Nordén
Kontakterpersoner Soldatängen	Rolf Wedding samt Thomas Lundqvist, och Bo Johansson
Postmottagare	Line Holgerson

Samverkan och medlemsorganisationer

Naturskyddsföreningen i Motala (kretsen) har under året samarordnat flera programaktiviteter med Motalas Biologiska förening samt med Studieförbundet, Motala Bibliotek och Friluftsförbundet.

Naturskyddsföreningen är medlemsorganisation i Studieförbundet. Kretsen samverkar med Studieförbundet i Östergötland och sammanträder i Studieförbundets lokaler på Urban Hjärnes väg 11 i Motala.

Tillsammans med Studieförbundet och Motala Bibliotek har kretsen under 2018 startat upp en föreläsningsserie under Studieförbundets etablerade koncept *Café Planet*. Totalt genomfördes 6 st. Café Planet-tillfällen under 2019. Under våren genomfördes träffarna på biblioteket och under hösten på Café 59:an då biblioteket var stängt på grund av renovering.

Tillsammans med Studieförbundet och Friluftsförbundet deltar kretsen i integrationsprojektet *Alla man ut* som syftar till att bjuda in nysvenskar till naturen för att de ska lära sig mer om allemansrätten. Projektet finansieras av Naturvårdsverket och sträckte sig från augusti 2018 fram till juni 2019.

Naturskyddsföreningen i Motala är också representerade i Motala ströms vattenråd. Totalt deltog kretsen med representant på ett antal mötet.

I Naturskyddsföreningen Östergötlands styrelse är Rolf Ström från motalakretsen kassör. Jonas Nordén är också representant i Naturskyddsföreningen Östergötland och deltagare i energinätverket. Den Handla miljövänligt-grupp som kretsen tillhörde avvecklades januari 2018.

Sammanträden

Under verksamhetsåret 2019 har styrelsen hållit 9 protokollförda möten. Besluten har fattats i fullt samförstånd utan reservationer. Dessutom har underhandskontakter via telefon och e-post upprätthållits mellan styrelsens ledamöter och suppleant.

Årsmöte med 9 deltagare hölls den 3 mars 2019 i lokaler på Poppelgatan. Inbjuden var Torbjörn Blixt som berättade om bärfisar. Konstituerande möte hölls den 25 mars.

Kommunikation

Kommunikation med kretsens medlemmar har skett genom mailutskick samt via Facebook och vår hemsida.

Hemsida: <https://motala.naturskyddsforeningen.se/>

Facebook: <https://www.facebook.com/motala.naturskyddsforening/>

På styrelsemötet den 3 april 2017 beslutades att upprätta en extern hemsida www.naturskydd.nu samt ansöka om utgivningsbevis för databas. Beslut erhöles den 12 april 2018 av myndigheten för press radio och tv (dnr 18/00796). Rolf Ström är utsedd som ansvarig utgivare för den nya hemsidan. Hemsidan används främst för debattartiklar och publicera samrådsyttranden.

Utskick av Årsprogram 2019 skickades ut via mail samt via postgång med PostNords tjänst *Skapa Utskick* till samtliga medlemmar i medlemsregistret *Rutger* som inte hade STOP-kod. Programmet fanns också tillgängligt att ladda ner i sin helhet på den officiella hemsidan. Tillkommande

programpunkter och eventuella ändringar av programpunkter publicerades på den officiella hemsida och på Facebook. Vid vissa tillfällen har också ändringar skickades ut via medlemsmailen.

Samråd och yttranden

Kretsen har under året

- Lämnat ett Förslag till samråd och dialog med Länsstyrelsen angående planer på utvidgning av Motala tätort och exploatering i norra Varamon (Bromma, Kårsby och Djurkälla). Länsstyrelsen svarade att man inte fått några planförslag från Motala kommun efter 2008-2009 att jobba med, men man hade haft ett möte med kommunen som meddelat att den vilande planen nu återupptagits. Länsstyrelsen inväntar ett nytt samråd så snart det finns ett nytt planförslag klart för samråd. Länsstyrelsen sände kopia på samtliga samråd som tidigare skett med kommunen gällande planen 2008-2009.
- Lämnat samrådsyttrande på detaljplan för Stenavadet

Publikationer i dagspress

En debattartikel har publicerats i Motala Vadstena Tidning (MVT) och Corren under 2019

- *Varamonmiljön tål inte att exploateras mer* 22 jan 2019, med anledning av Lalandia

Länkar till debattartiklar och återpublicering av bl.a. Naturskyddsföreningens Facebook-poster (nationella) samt inlägg från andra organisationer och Motala kommun har delats på Facebooksidan.

Därutöver har Naturskyddsföreningen i Motala uppmärksammats med följande artiklar:

- *Nu blir det mat till väldigt små djur* 2019-09-28 om hamling på Soldatängen
- *Här slår de gräset på ängen – för mångfalden*, 2019-08-03 om slåttorn på Soldatängen

Aktiviteter under 2019

De aktiviteter som genomförts under året var:

- Totalt 10 arbetsdagar på Soldatängen som innefattade torrängen med slyröjning, hamling, nersågning av buskar, fällning av träd, risdragning, bortkörning av ris, fagning, körning med slåtterbalk, lieslätter, räfsning och bortforsling av slaget gräs
- Vår- och höstträff med Vadstenakretsen vid vårt gemensamma fågeltorn i Tyckingeviken, Vadstena

- Kretsstämma (årsmöte) med efterföljande föreläsning av Torbjörn Blixt
- Utflykt till Bredsjömossen tillsammans med MBF
- Guidning på Nubbekullen i Nykyrka
- Deltog på Konferens om ängsarbete och skötsel i Askersund, inbjudna av Sydnärkes miljöförvaltning
- Deltog på länsstämma vid Vårdsnäs söndag 28 april,
- Valborgsmässofirande vid Hagalund på Soldatängen samlade ca 50 deltagare i alla åldrar trots eldningsförbud
- Anordnade Biologiska mångfaldens dag-aktivitet den 22 maj med Bioblitz på Soldatängen. Noterade över 200 arter på 1 timme.
- Klädbyardagen tillsammans med Motala bibliotek
- Deltog på Trädgårdsmässan en helg i 18-19 maj, Medevi. Kampanj Rädda Bina m quiz
- Annordnade Vilda blommornas dag, Bo guidade
- Totalt tre slätterhelger i augusti samlade både nya och rutinerade deltagare.
- Utflykt anordnades till Karlshults lövskogsområde inför bildande av naturreservat
- Guidad tur ordnades på Karlshults reningsverk i Motala
- 3 Café Planet-träffar ordnades under våren (Biblioteket) om biologisk mångfald, hållbar städer och samhällen och klimatet. Under hösten (café 59:an)
- 1 studiebesök till Biosfärområde Östra Vätterbranterna / Gränna inom LONA-projektet om förutsättningar för ett biosfärområde i Motala
- 3 seminarier inom LONA-projektet om Motalas natur, kultur och turism.
- Deltog på klimatstrejk den 27 september tillsammans med Bona Folkhögskola
- Genomförande av Alleman ut. Tipspromenad om allemansrätten.
- Halloween-aktivitet med spökjakt under läslovet

Pågående och avslutade projekt samt återkommande programpunkter

Projekt Biosfärområde: Motala Vätterbygd

Projektet startade under 2016 och LONA-projekt som finansieras genom statliga bidrag. Projektet beviljades förlängning t.o.m. 2019. Syftet med projektet är att lyfta fram hållbarhetsfrågorna och skapa ett modellområde för hållbar utveckling genom att samråda med olika intressenter.

Rolf Ström leder projektet med att ta fram en förstudie. Målet är att långsiktigt bevara biologisk mångfald och gynna social och ekonomisk utveckling med lokal förankring. Syftet med förstudien är att skapa samarbete mellan olika intressentgrupper och få en integrerad landskapsanalys med helhetssyn och stärkt delaktighet att verka för en långsiktig hållbar utveckling.

Café Planet

Café Planet anordnades tillsammans med Studieförbundet och Motala bibliotek. Under våren bjöds allmänheten och medlemmar till tre stycken tillfällen med fokus på biologisk mångfald, hållbara städer och klimatfrågan.

Café Planet ska vara en mötesplats för de som vill prata och diskutera miljö- och hållbarhetsfrågor med andra och är ett koncept utvecklat av Studieförbundet.

Under hösten anordnades Café Planet-seminarier med utgångspunkt i LONA-projektet Vätterbygd Biosfärområde. Varje seminarie utgick från ett tema – Natur, kultur och turism.

Café Planet fortsätter att anordnas under 2020.

Tycklingetornet

Vid Tycklingetornet i Vadstena träffas kretsarna från Motala och Vadstena två gånger per år – första måndagen i maj och första måndagen i september – en tradition som lever kvar sedan 1994 då Motala och Vadstena var en gemensam krets.

Soldatängen

Arbetet med slåtterängen har nu pågått sedan 1994. En allt större yta har befriats från sly och buskar samt en del träd. Detta, tillsammans med slåtter och efterbete av några unga djur av nötboskap, har berikat ängens flora och fauna. För arbetet på ängen får föreningen årligen stöd genom Jordbruksverket.

Arbetsåret på Soldatängen består av röjning under hösten, vintern och tidig vår, fagning på våren och slåtter på eftersommaren följt av efterbete av några nötdjur. Betesdjurens närvaro har lockat åtskilliga personer att titta på dem.

Runt en del av ängen och åkerlyckan har gammaldags gårdsgårdar satts upp. Den över 20 år gamla gårdesgården har reparerats från entrén och österut.

På ängen växer i allt större antal bl.a. de tre rödlistade arterna skogsklocka, fältgentiana och hartmansstarr. Även mer vanliga ängsväxter har ökat betydligt i antal, sedan kretsen började sköta ängen på gammalt sätt igen. Det finns idag två djupare dammar för att möjliggöra spridning av större vattensalamander. Ängen är också en viktig lokal för trumgräshoppan.

Valborgsmässofirandet på ängen med sång, vartal, korvgrillning samt tipspromenad lockade ca 50 deltagare, både barn och vuxna. Uppslutningen var bättre än väntat då det var eldningsförbud. Line Holgerson och Rolf Wedding hälsade alla välkomna och Bo Johansson höll vårtalet i form av en natur- och klimatlektion.

Efter en torr vår följde en svalare, mer nederbördsrik sommar jämfört med året innan. Ängen växte sig frodig och totalt anordnades tre slåtterdagar. Det bjöds på sång och musik under fikapausen den första slåtterdagen. Vi har tillgång till ett skjul inte långt från ängen, där vi förvarar all utrustning och alla redskap för ängsarbetet. Det är en fördel att ha det vi behöver på plats.

Under hösten 2019 köptes en ny slåtterbalk in för att underlätta för framtida slåtter. Den gamla slåtterbalken skänktes till Norrköpingskretsen.

Kvigor från Älmtomta betade ängen och flera hjälptes åt att ha tillsyn på djuren. Elen till stängslet runt Soldatängsområdet kommer från ett solcellsdrivet batteri som installerades året innan och det fungerar bra. Några större träd blåste dock omkull av stormar och skadade en del av stängslet vilket gav oss extra arbete med att röja upp.

Under året har också antal hamlade träd och naturvärde träd inventerats. Dialog har skett med Motala kommun och Länsstyrelsen i Östergötland om ängens framtida skötsel. Motalakretsen har pekat ut tre stycken evighetsbjörkar. Motala kommun har pekat ut en evighetsek.

Ett projekt pågår tillsammans med Motala kommun för att ta fram informationsskyltar till Soldatängen. Dessa kommer invigas under 2020.

Tack

Styrelsen vill härmed tacka alla medlemmar för ett mycket gott samarbete under det gångna året.

Motala, januari 2019

Line Holgerson, Rolf Ström, Rolf Wedding, Inger Rosenberg, Eva-Britt Kemmer, Karin Frisell, Jonas Nordén och Jonas Lundblad.